

Till årsstämman i Skellefteå Museum AB
Till fullmäktige i Skellefteå kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Skellefteå Museum AB. I min granskning har jag biträtts av sakkunnig från EY.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente, samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag har följt styrelsens arbete via bland annat styrelseprotokoll, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Samordning med bolagets auktoriserade revisor har också skett. Vidare har bolagets struktur för intern kontroll följts upp på en övergripande nivå.

På lekmannarevisionens uppdrag har EY under året även genomfört en översiktig granskning av bolagets hantering av bisysslor. I granskningen har ingått att stämma av förekomst av styrdokument, riktlinjer och rutiner, samt bolagets information och utbildning till anställda och bolagens dokumentation av bisysslor. Min bedömning är att bolagets interna kontroll kopplat till bisysslor är tillräcklig, men att det finns vissa utvecklingsområden för att ytterligare stärka den interna kontrollen.

Jag bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer sammantaget att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Mina bedömningar grundar sig på bifogad granskningsredogörelse som också innehåller rekommendationer till bolaget.

Skellefteå den 31 mars 2023
(digital signering)

Siv Jalonens
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Siv Birgit Jalonen

Undertecknare 1

På uppdrag av: EY

Serienummer: 19551008xxxx

IP: 78.67.xxx.xxx

2023-03-31 11:36:59 UTC

Denna sida är en digital signering från Penneo.com. Den digitala signeringen är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

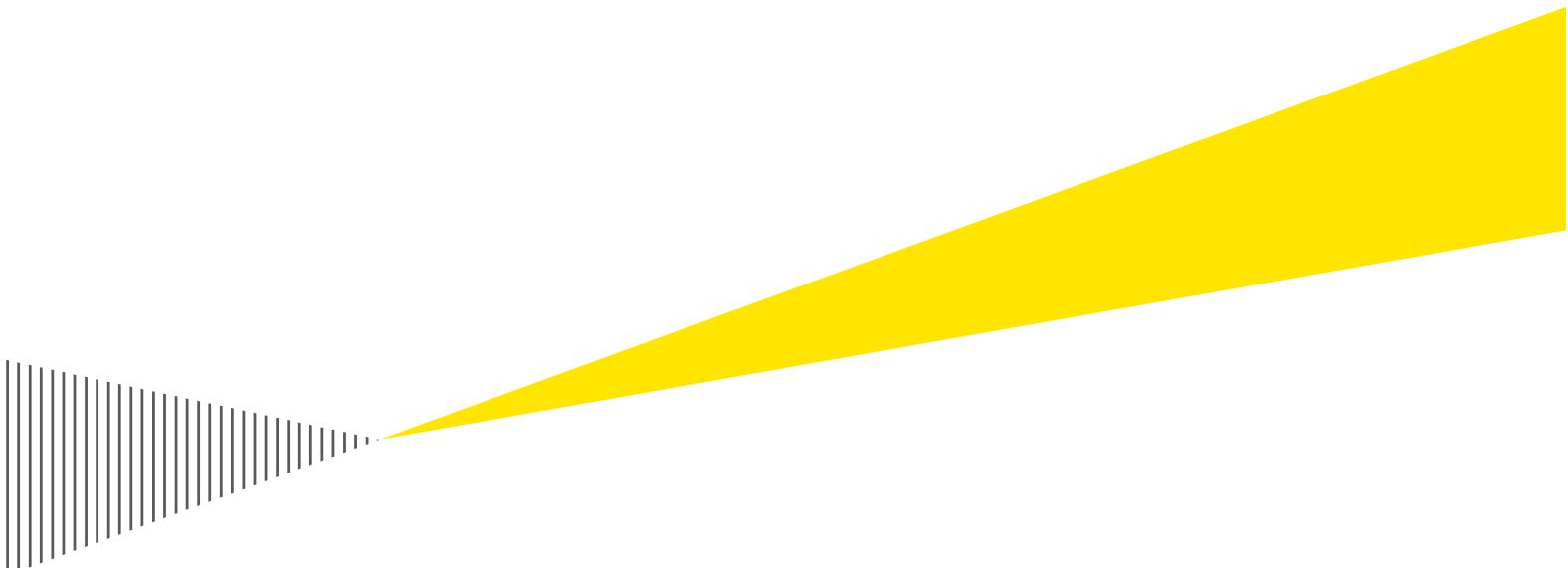
Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Denna dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

Granskningsredogörelse 2022

Skellefteå Museum AB

Sammanfattning

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagen 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Enligt God revisionssed ska den grundläggande granskningen inriktas mot att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse och VD har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen är av översiktig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund.....	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	3
1.3.	Avgränsning	3
1.4.	Revisionskriterier.....	4
1.5.	Genomförande	5
2.	Granskningsresultat.....	6
2.1.	Iakttagelser	6
2.2.	Övriga noteringar	7
2.3.	Intern kontroll avseende bisysslor	8
3.	Sammanfattande bedömning.....	10

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet, däribland de kommunala bolagen.

Bolagsstyrelsen och VD ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionssed, samt risker som framkommit i lekmannarevisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2022.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport där denne ska uttala sig om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Följande revisionsfrågor besvaras i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredsställelse

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt att den interna kontrollen i bolaget är tillräckligt?
 - Utöver grundläggande delar kommer det göras en granskning av den interna kontrollen avseende anställdas eventuella bisysslor som enligt Allmänna bestämmelser (AB) inte får vara: arbetshindrande, konkurrerande eller förtronendeskadliga. Granskning sker genom bedömning av bolagens:
 - Riktlinjer/rutiner på området
 - Utbildning och information till de anställda
 - Dokumentation av godkända och icke godkända bisysslor
 - Inköp/Leverantörer

1.3. Avgränsning

Granskningen avser styrelse och VD för Skellefteå Museum och verksamhetsåret 2022. Den grundläggande granskningen är översiktig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av kommunallagen, aktiebolagslagen samt bolagsspecifika styrdokument beskrivna nedan. För den fördjupade granskningen utgör kommunens och bolagens riktlinjer de främsta revisionskriterierna.

1.4.1. Bolagsordning och ägardirektiv

Bolagsordningen fastställd 2021 anger att bolagets syfte och kommunala ändamål är att i allmänyttigt ge medlemmarna i kommunen och regionen tillgång till ett brett kulturutbud samt bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. Bolagets ska iaktta god ekonomisk hushållning i verksamheten. Verksamheten ska bedrivas enligt principen om kommunala angelägenheter, lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen, självkostnadsprincipen, förbudet mot vinstsyftande näringsverksamhet och förbudet mot stöd till enskild. Vinst och bolagets behållning i anledning av likvidation ska fördelas efter ägarandel mellan ägarna.

Styrelsen ska bestå av sex styrelseledamöter varav tre utses av kommunfullmäktige som även utser ordförande, och tre ledamöter ska utses av regionfullmäktige som även utser vice ordförande.

Av bolagets ägardirektiv fastställt 2021 framgår att bolaget ska, mot bakgrund av ändamålet, utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för barn och unga, utveckla, förnya och tillgängliggöra arbetet med samtidskonst och genusfrågor, främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas, utveckla museet som besöksmål och mötesplats samt bidra till forskning och kunskapsuppbryggnad inom museets verksamhetsområden.

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för närmaste tre åren och budget för nästkommande år. Styrelsen ska minst en gång om året utvärdera och vid behov revidera sin arbetsordning, attest- och delegationsordning, intern kontrollplan samt riktlinjer inom olika områden. Styrelsen ska årligen yttra sig över om den verksamhet som bolaget bedrivit varit förenlig med kommunala ändamålet och inom de kommunala befogenheterna samt i enlighet med ägardirektiven. Verksamheten ska bedrivas med målsättning att resultatet efter finansnetto uttryckt som ett snitt under tre år ska vara positivt.

Bolagsstämma ska årligen hållas i maj eller juni. Styrelsen ska hålla minst fyra sammanträden årligen. Vid årets sista eller första sammanträde ska styrelsen utvärdera sitt eget och VD:s arbete under gångna året, enligt anvisningar från ägarna. VD ska inte delta vid överläggningen.

Ägardirektivet anger även hur bolaget ska rapportera till ägaren samt samordna beslut av principiell beskaffenhet. Bolaget ska delta i dialogmöten som ägarna kallar till två gånger årligen.

1.4.2. COSO-ramverkets fem komponenter¹

COSO-ramverket är internationellt etablerat för utvärdering och utveckling av intern styrning och kontroll. Ramverket består av moment av vikt för god styrning och kontroll:

- ▶ Kontrollmiljö
- ▶ Riskbedömning/riskanalys
- ▶ Kontrollaktiviteter/kontrollmoment
- ▶ Information och kommunikation
- ▶ Uppföljning och utvärdering

1.5. Genomförande

Den grundläggande granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut). Granskningen av den interna kontrollen avseende anställdas eventuella bisysslor har genomförts genom dokumentanalys, intervjuer och stickprov.

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

¹ Internal Control - an Integrated Framework. The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell sammantälls våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt		Iakttagelse	Hänvisning till protokoll och EY:s kommentar
1. Plan	a) Beslutat om verksamhetsplan med strategiska mål för närmaste tre åren	✓	2021-12-16 § 53 beslut om verksamhetsplan 2022, med mål som enbart gäller 2022. Formellt ska bolaget enligt ägardirektivet årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för närmaste tre åren.
2. Budget	a) Antagit en budget för nästkommande år	✓	2021-09-30 § 40
3. Mål	a) Formulerat mål för verksamheten	✓	Mål i verksamhetsplanen kopplas till ägardirektivets angivna ändamål och inriktning. Till sin form är målen dock mer att likna vid aktiviteter.
	b) Formulerat mål för ekonomin	✓	Bolaget har beslutat om en budget för sin verksamhet som ligger i linje med ägardirektivets krav på att resultatet efter finansnetto uttryckt som ett snitt under tre år ska vara positivt.
	c) Målen är uppföljningsbara (mätbara)	—	Nej, inte i den mån att det går att avgöra i vilken grad målen är uppfyllda då de till sin form är aktiviteter.
4. Rapportering och åtgärder	a) Upprättat och årligen utvärderat arbetsordning för styrelsen samt instruktion för VD:s rapportering	✓	2021-12-16 § 54
	b) Rapportering innehåller uppföljning av verksamhet	—	Löpande under sammanträden, i delårsrapporter per april och augusti samt i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. I särskilt dokument följs mål upp för bolaget och respektive avdelning. Dock saknas tydlig bedömning av måluppfyllelse.
	c) Rapportering innehåller uppföljning av ekonomi, minst tertialvis	✓	Löpande under sammanträden, delårsrapport per april och augusti samt årsredovisning.
	d) Yttrat sig om bolagets verksamhet varit förenlig med det kommunala ändamålet, inom de kommunala	✓	2023-03-03, bolagsstyrningsrapport.

	befogenheterna samt i enlighet med ägardirektiv		
	e) Vidtagit tydliga åtgärder för att nå måluppfyllelse avseende verksamhet	Ej tillämplig för bedömning.	Framgår inga tydliga behov av åtgärder.
	f) Vidtagit tydliga åtgärder för att nå måluppfyllelse avseende ekonomi	Ej tillämplig för bedömning.	Framgår inga tydliga behov av åtgärder.
5. Måluppfyllelse	a) Når målen för verksamheten	Ej tillämplig för bedömning.	Det framgår inte någon tydlig bedömning av måluppfyllelse i årsredovisning eller bolagsstyrningsrapport.
	b) Når målen för ekonomin	—	Resultat efter finansnetto 2022: -141 tkr.
6. Riskanalys och kontrollmoment	a) Genomfört en riskanalys	✓	Ja, utifrån sannolikhet och konsekvens. Framgår av kontrollplan.
	b) Beslutat om kontrollmoment utifrån identifierade risker	✓	2021-12-16 § 54 Inkluderar även kommun-gemensamma moment.
	c) Följt upp resultatet av genomförda kontrollmoment	✓	2023-03-03
7. Styrelsens arbetsformer och samarbete med ägare	a) Utvärderat sitt och VD:s arbete vid årets sista eller första sammanträde	✓	2022-03-03 § 14
	b) Hållit minst fyra sammanträden årligen samt ett konstituerande sammanträde direkt efter årsstämma	—	Fem sammanträden har hållits men inget konstituerande sammanträde.
	c) Vid minst ett sammanträde behandla ett tema för fördjupad kunskap i bolagets verksamhet	✗	Framgår ej av protokoll.
	d) Hållit bolagsstämma i maj eller juni	✓	Ja, 2022-05-18.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

2.2. Övriga noteringar

- ▶ Under året har en omorganisation skett där bolaget tagit över ansvar från Skellefteå kommuns kulturenhet för att utföra samordningstjänster för museet på Nordanå. Tjänsterna omfattar reception, tekniker, statistik med mera. Museet har därmed ökade kostnader för 2022 på cirka 500 000 kronor. Därtill har kaféverksamheten, vars framtida drift utretts under året, varit vilande vilket uppges ha haft negativ påverkan på besöksupplevelsen. Enligt årsredovisningen för 2022 ska kulturenheten göra en upphandling av en ny entreprenör som ska driva kaféverksamheten. Museet planerar att delta i arbetet med upphandlingen. Styrelsen har lopande under året tagit del av information och fattat beslut kring omorganisationen.

2.3. Intern kontroll avseende bisysslor

2.3.1. Iakttagelser

Riktlinjer

Personalnämnden antog under 2020 en riktlinje för bisysslor. Riktlinjen gäller för *all* kommunal verksamhet. Av riktlinjen framgår att otillåtna bisysslor är de som är förtroendeskadliga, arbetshindrande och/eller konkurrerande. Av riktlinjen framgår också definitioner av de otillåtna bisysslorna.

I bolaget finns inget styrdokument eller någon riktlinje i övrigt som berör frågan om bisysslor.

Information/utbildning

Enligt allmäna bestämmelser (AB) är arbetsgivaren ansvarig över att medvetandegöra arbetstagaren om skyldigheten att anmäla eventuella bisysslor. Arbetstagaren ansvarar för att anmäla eventuell bisyssa och att lämna de uppgifter som arbetsgivaren anser behövs för att bedöma bisysslan.

Under hösten 2022 har VD skickat ett mejl till samtliga anställda med information om bisysslor och informatorn uppges ha lämnats på arbetsplatsträff. De anställda fick då information om att anmälan om bisyssa ska ske på separat blankett och att chef därefter ska bedöma bisysslan. För mer information om otillåtna bisysslor hänvisas de anställda till gällande kollektivavtal, där samma bisysslor som i kommunens riktlinje anges som otillåtna, det vill säga förtroendeskadliga, arbetshindrande och konkurrerande.

Nyanställda får information om bisysslor i ett välkomstdokument med information om principer på arbetsplatsen. Detta dokument fungerar också som en personalhandbok som anställda kan återvända till för att söka information. I dokumenten framgår ovan nämnde otillåtna bisysslor enligt kollektivavtalet.

I årliga medarbetarsamtal följs bisysslorna upp, och vid behov fylls ovan nämnda blankett i, varefter chef antingen godkänner eller avslår bisysslan. Vid medarbetarsamtal ställs frågan "Har den anställda någon godkänd bisyssa?".

Registerkontroll

För 2022 har Skellefteå kommun fastställt koncerngemensamma kontrollområden, som därmed ska inkluderas i bolagens internkontrollplaner. Ett av dessa områden berörde bisysslor, där bolagen med hjälp av en upphandlad leverantör kunde få registerutdrag från Bolagsverket på bisysslor hos anställda kopplat till engagemang i andra juridiska personer.

I enlighet med de koncerngemensamma kontrollområdena fanns bisysslor med i bolagets internkontrollplan för 2022, där kontrollmetoden var att använda kommunens upphandlade registerkontroll. Denna kontroll genomfördes under hösten 2022. Identifierade bolagsengagemang har inte kontrollerats mot bolagets leverantörer. Bisysslor finns också med i 2023 års internkontrollplan, med samma kontrollmetod som 2022.

Dokumentation

Dokumentation av godkända bisysslor kan ske separat, exempelvis i personalakter, alternativt i ett sammanställt dokument. Det senare underlättar för bolaget att exempelvis genomföra en årlig avstämning i ledningsgrupp eller en avstämning mot bolagets leverantörer. Den registeranalys som genomförs inom ramen för internkontrollarbetet fångar enbart medarbetares bolagsengagemang och inte eventuella anställningar, vilket ska fångas i exempelvis medarbetarsamtal.

I bolaget dokumenteras de bisysslor som framkommer under medarbetarsamtal i respektive medarbetares personalakt. Det finns därmed ingen sammanställning av samtliga godkända bisysslor.

2.3.2. Bedömning

Vi bedömer att bolaget har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende bisysslor, men konstaterar att det finns en del utvecklingsområden. Vi grundar vår bedömning på att bolaget informerar anställda om bisysslor och samlar in dessa via medarbetarsamtal och registerkontroll. Utvecklingsmöjligheter finns vad gäller att sammanställa ett register med godkända bisysslor. Frågeställningen om bisysslor i mallen för medarbetarsamtal bör ses över för att fånga samtliga eventuella bisysslor. Insamlade bisysslor bör även stämmas av mot bolagets leverantörer.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?	Delvis	Bolaget har antagit en verksamhetsplan för 2022 och formulerat mål. Enligt ägardirektivet ska bolaget årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för närmaste tre åren, vilket inte skett. Målen är formulerade som aktiviteter och inte fullt ut uppföljningsbara. Bolaget bedömer inte sin måluppfyllelse i årsredovisning eller bolagsstyrningsrapport.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?	Ja	Bolaget har följt verksamheten löpande under sammanträden, i delårsrapporter per april och augusti samt i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Att bedöma måluppfyllelsen utifrån uppföljningen är ett utvecklingsområde.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?	Ja	Budget finns beslutad och bolaget når god måluppfyllelse avseende ekonomi, även om bolaget redovisar ett mindre negativt resultat efter finansnetto 2022.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?	Ja	Bolaget har följt ekonomin löpande under sammanträden, samt i delårsrapporter per april och augusti och i årsredovisning.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig intern kontroll?	Ja	Bolaget har följt kommunfullmäktiges riktlinjer för intern kontroll

Utifrån granskningens resultatet rekommenderar vi bolaget att:

- ▶ Säkerställa följsamhet till ägardirektiv vad gäller treårig verksamhetsplan och konstituerande sammanträde
- ▶ Tillse att målen är uppföljningsbara och att bolaget uttalar sig om måluppfyllelsen
- ▶ Sammanställa ett register över godkända bisysslor och stäm av dessa med bolagets leverantörer
- ▶ Se över frågeställningen om bisysslor i mallen för medarbetarsamtal

Skellefteå mars 2023

Max Stenman
Projektledare, EY

Lydia Andersson
Projektmedarbetare, EY

Per Stålberg (uppdragsledare)
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY